

Foglalkoztatottság, keresetek, munkanélküliség, 2020. január–október

Csökkenő foglalkoztatottság, növekvő munkanélküliség a járvány időszakában

Erdélyben 2020 októberében 1979,7 ezer főt tett ki az alkalmazásban állók száma, mely az előző év azonos időszakához képest 1,7%-os, azaz 33,3 ezer főnyi csökkenést jelent. A csökkenés elsősorban az ipart és az építőipart érintette (–3,1%), másodsorban a szolgáltatási szektort, miközben a mezőgazdaságban alkalmazottak száma enyhén növekedett.

2020 októberében az egy főre eső nettó átlagkereset Erdélyben 3113 lej volt, mely az előző év októberéhez képest 8,2%-os (237 lejes) növekedést jelent. Székelyföldön 2615 lej (3,8%-os növekedés), Partiumban 2749 lej (5,8%-os növekedés), Közép-Erdélyben pedig 3679 lej (11,3%-os növekedés) volt októberben a nettó átlagkereset (és az éves növekedés).

A regisztrált munkanélküliek száma 2020 októberében 84,6 ezer fő volt Erdélyben, egy év alatt 25,8%-kal nőtt az álláskeresők száma.

Alkalmazottak száma

Az alkalmazásban állók száma Romániában 2020 októberében 4926,4 ezer főt tett ki, mely az előző év azonos időszakához képest 1,3%-os, 62,7 ezer főnyi csökkenést jelent. Erdélyben ennél valamivel nagyobb, azaz 1,7%-os volt az egy év alatti csökkenés: az alkalmazásban állók száma 1979,7 ezer főt tett ki októberben.

Erdélyben az alkalmazottak 56,9%-a a szolgáltatási ágazatokban, 40,7%-a az iparban és az építőiparban, 2,4%-a a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban volt foglalkoztatva az októberi adatok szerint. Az ipari és az építőipari foglalkoztatottság a tavalyi év októberéhez viszonyítva mintegy 26 ezer fővel csökkent (–3,1%), a szolgáltatási szektorban alkalmazottak száma pedig 7,7 ezer fővel (–0,7%). A mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban a foglalkoztatottság egy év alatt néhány száz fővel nőtt.

A jelentős arányban magyarlakta régiók közül a Partiumban volt a legnagyobb az alkalmazottak számának apadása (–2,1%), Székelyföldön –1,3%, Közép-Erdélyben pedig –0,4%.

Az adatok értelmezéséhez fontos figyelembe venni, hogy a járvány alatti időszakban sokan – elsősorban a turizmusban, a vendéglátásban és más szolgáltatási ágazatokban – úgy veszítették el a munkájukat, hogy munkaadójuk nem bocsátotta el őket, hanem állami kompenzáció fejében alkalmazotti jogviszonyukat megtartotta (a kényszerszabadság intézményén keresztül vagy csökkentett munkarendben) annak ellenére, hogy tényleges munkát nem, vagy alig végeztek. Ők a fenti statisztikákban alkalmazottként szerepelnek.

Nettó keresetek

Romániában 2020 októberében az országos egy főre jutó nettó átlagkereset 3343 lej volt, mely a 2019 azonos hónapjához képest 7,3%-os növekedést mutat. Az országos átlaghoz képest valamelyest elmaradt az erdélyi nettó átlagkereset, amely 3113 lej értékű (8,2%-os bővülés). Ennek az elmaradásnak az oka a bukaresti nettó átlagkereset (4243 lej), amely kiemelkedően magas Románia többi részéhez viszonyítva, így felfelé téríti a romániai átlagot.

2020 októberében az összes alkalmazott 3113 lejes nettó átlagkeresetétől valamivel alacsonyabb átlag jellemezte a mezőgazdaságot (2657 lej), az ipart és az építőipart (2990 lej), míg a szolgáltatási ágazatban magasabb (3230 lej) volt a nettó átlagkereset. 2019 azonos hónapjához képest a nagyobb arányú keresetemelkedés a szolgáltatás- és az iparszektorokat jellemezte Erdélyben (8,3% mindkét ágazatban). A mezőgazdaság-, az erdőgazdálkodás-, a halászszektorban 3,6%-os volt a növekedés.

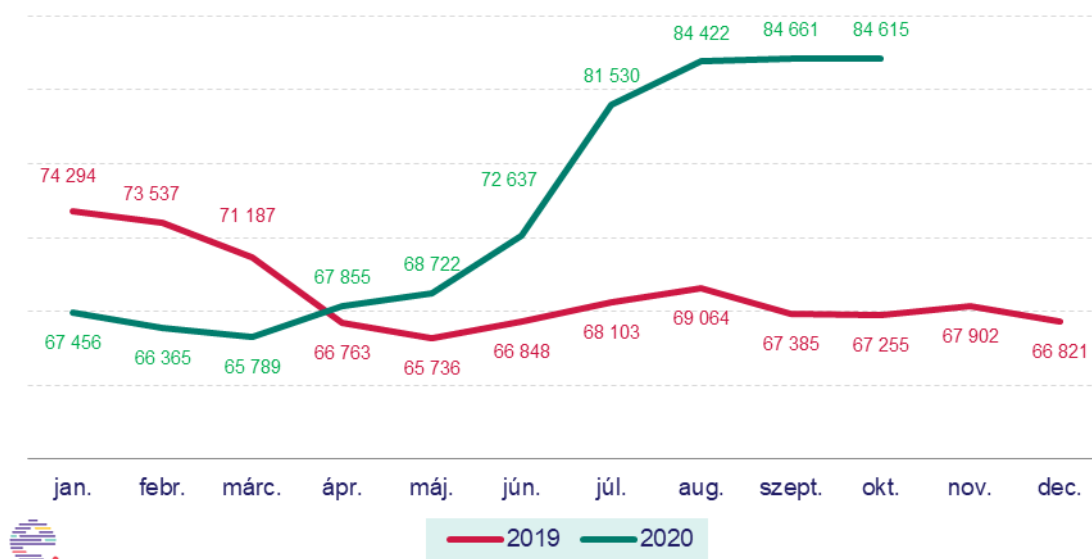
A szükségállapot bevezetése után a nettó átlagkereset csökkenése áprilisban volt megfigyelhető, 138 lejjel kevesebb összeget vihetek haza a kereseti statisztikában számba vett erdélyi alkalmazottak márciusához képest. A júniusi átlagkereset már enyhén meghaladta a márciusit. A járvány alatti időszak kereseti statisztikáinak értelmezéséhez figyelembe kell venni, hogy a számításba nem kerülnek be – vagyis az átlagos értéket nem húzzák le – azok, akik ideiglenesen fizetés nélküli szabadságra kerültek, ennyiben tehát ez a statisztika is kedvezőbb képet mutathat a valóságnál.

2020 októberében Erdély régiói közül Közép-Erdélyt jellemzi a legmagasabb nettó átlagkereset, 3679 lej. A magas átlag mögött Kolozs megye kiemelkedő keresetei állnak (átlagban 3968 lej), a szolgáltatásszektor a 4239 lejt is elérte, ezt követi az ipari szektor (3385 lej) és a mezőgazdaság (2962 lej). Partiumban 2749 lejt vitt haza átlagosan egy személy. Székelyföldön 2615 lej volt az októberi nettó átlagkereset, amely 498 lejjel maradt el az erdélyi átlagtól, annak 84%-át tette ki. A lemaradás az iparban alkalmazottak esetében jelentős (az erdélyi átlag 80%-át teszi ki), a szolgáltatások esetében 87%, a mezőgazdasági, az erdőgazdálkodási ágazatban pedig 83% ugyanez az arány.

Regisztrált munkanélküliek száma és munkanélküliségi ráta

Romániában a regisztrált munkanélküliek száma 285,7 ezer főt tett ki 2020 októberében, mely 10,4%-kal nőtt a tavalyi év azonos időszakához képest. Erdélyben a regisztrált munkanélküliek száma 84,6 ezer fő volt, amely az előző év azonos időszakához képest 25,8%-kal emelkedett (abszolút értékben 17,4 ezer fő), ami jóval az országos átlag felett van. Az idei évben márciusig a regisztrált munkanélküliek számának csökkenését, augusztusig növekedését, ezt követően pedig a stagnálását figyelhettük meg.

Regisztrált munkanélküliek száma Erdélyben, 2019–2020



Forrás: INS-adatok alapján, Buletin statistic lunar al județelor nr. 10/2020

Látható, hogy az alkalmazottak száma nagyobb mértékben (33 299 fő) csökkent, mint amennyit nöött a munkanélkülieké (17 360 fő). Ennek oka az lehet, hogy a járvány időszakában a munkájukat hivatalosan is elvesztettek jelentős része még „kivár”, nem jelentkezik be a munkanélküli-ellátórendszerbe, például mert a fertőződéstől tartva nem kezd bele az ügyintézésbe, vagy mert úgy gondolja, érdemes kivárni a pandémia végét.

Az előző év októberéhez viszonyítva Erdély minden régiójában nöött a regisztrált munkanélküliek száma. Közép-Erdélyben 13,5%, Székelyföldön 32%, Partiumban 46,5% volt a regisztrált munkanélküliek számának növekedése a tavalyi év azonos időszakához képest.

Említésre méltó a nemek közötti eltérés: míg a férfiak körében „csak” 18,6%-kal, addig a nők esetén 33,3%-kal nöött októberre a regisztrált munkanélküliek száma az előző év októberéhez képest. Ez az adat arra utalhat, hogy a járvány munkaerőpiaci vesztesei Erdélyben – is – elsősorban a nők lehetnek.

A munkanélküliségi ráta – mely a regisztráltak arányát a gazdaságilag aktív népességhez¹ méri – országos átlaga 3,3%-ot mutatott 2020 októberében. A tavalyi év azonos időszakához képest országos szinten 0,3% ponttal nagyobb a munkanélküliségi ráta. Erdélyben ennél alacsonyabb ez az érték (2,7%), de a növekedés nagyobb (2019 októberéhez képest 0,55% pont).

Erdélyen belül a legmagasabb munkanélküliségi ráta Székelyföldön figyelhető meg (4,7%), amely 1,15% ponttal nagyobb a tavalyi évhez viszonyítva.

¹ Gazdaságilag aktív népesség: ide tartoznak a civil foglalkoztatottak és a munkanélküliek.

Táblamelléklet

A gazdasági mutatók alakulása Erdélyben és egyes kiemelt régiókban, 2020. október

	Alkalmazottak száma, fő	Változás az előző év azonos időszakához képest		Egy főre jutó nettó kereset, lej	Változás az előző év azonos időszakához képest	
		fő	%		lej	%
Románia	4 926 400	−62 700	−1,3	3 343	227	7,3
Erdély	1 979 732	−33 299	−1,7	3 113	237	8,2
ebből:						
Székelyföld	121 221	−1 554	−1,3	2 615	95	3,8
Partium	308 278	−6 607	−2,1	2 749	151	5,8
Közép-Erdély	400 565	−1 586	−0,4	3 679	375	11,3
	Regisztrált munkanélküliek száma, fő	Változás az előző év azonos időszakához képest		Munkanélküliségi ráta, %	Változás az előző év azonos időszakához képest	
		fő	%		% pont	
Románia	285 700	27 000	10,4	3,3	0,30% pont	
Erdély	84 615	17 360	25,8	2,7	0,55% pont	
ebből:						
Székelyföld	10 481	2 541	32,0	4,7	1,15% pont	
Partium	16 057	5 095	46,5	3,1	1,01% pont	
Közép-Erdély	12 307	1 460	13,5	2,0	0,21% pont	

Közzététel: 2021. január 12.

További információ: Lukács Andrea (info@erdelystat.ro)

Korábbi Erdélystat-közlemények és -elemzések, módszertani leírások megtalálhatók a www.erdelystat.ro honlapon.

Előzetes igénylés után közleményeinket, elemzéseinket e-mailen elküldjük Önnek a megjelenés időpontjában. Erre vonatkozó igényét az info@erdelystat.ro e-mail címen jelezheti.